

Halfjaarrapportage 2024

Behandeling in de gemeenteraad op 19-09-2024

Inhoudsopgave

INLEIDING	2
Financiële positie.....	2
Roerdalen in Balans.....	4
Zo is deze halfjaarrapportage opgebouwd.....	5
PROGRAMMAPLAN	6
Programma 1 Krachtige dorpen	6
Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg	9
Programma 3 Veilige dorpen.....	14
Programma 4 Economie, natuur, toerisme en cultuur	16
Programma 5 Woonomgeving	22
Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen.....	25
Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening.....	28
Programma 8 Algemene middelen.....	29
FINANCIËN IN HOOFDLIJNEN	31

Inleiding

Voor u ligt de halfjaarrapportage 2024 van de gemeente Roerdalen. Hiermee informeren we de gemeenteraad over de voortgang van de uitvoering van de begroting na een half jaar. Het merendeel van de activiteiten loopt volgens planning. In deze rapportage staan we stil bij de afwijkingen ten opzichte van de begroting. Ook behandelen we in de inleiding kort de huidige status van het project "Roerdalen in balans". Dit is het project met het doel om de begroting in 2024 sluitend te krijgen.

Financiële positie

We zien in een aantal programma's (financiële) afwijkingen ten opzichte van de begroting. In totaal ongeveer € 1.727.000 positief. Merendeel van deze afwijkingen wordt veroorzaakt door ontwikkelingen die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet bekend waren of nog te onzeker waren om ze in de begroting te verwerken.

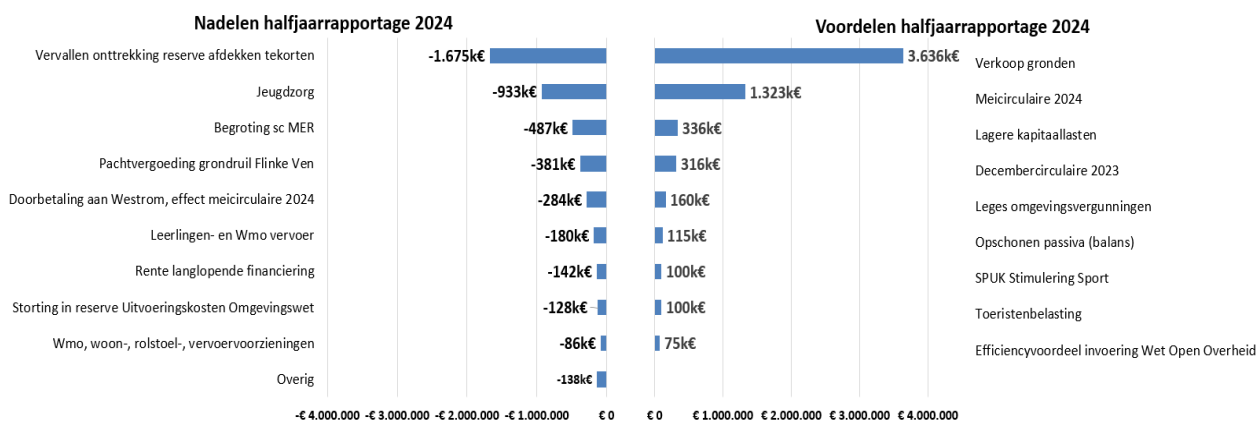
In onderstaande grafiek zijn de belangrijkste negatieve en positieve verschillen weergegeven.

De twee belangrijkste negatieve verschillen ontstaan doordat:

- de onttrekking aan de reserve afdekking tekorten niet meer plaatsvindt. Dit is gelet op het verwachte saldo niet meer noodzakelijk.
- de verwachte kosten voor jeugdzorg hoger zijn. De verwachte kosten zijn bijgesteld op basis van de realisatie 2023.

De twee belangrijkste positieve verschillen worden veroorzaakt door:

- de verkoop van gronden. Het gaat hierbij om de verkoop van "Flinke Ven" aan de provincie en de gronden aan de Angsterweg aan VEKOMA. Tegenover dit voordeel zijn er ook incidenteel kosten zoals de vergoeding aan de pachters van de landbouwgronden bij "Flinke Ven".
- de bijstelling van de gemeentefondsuitkering op basis van de decembercirculaire 2023 en meicirculaire 2024. Over deze bijstellingen bent u al eerder geïnformeerd met raadsinformatiebrieven van respectievelijk 9 januari 2024 en 18 juni 2024.

De wijzigingen per programma en de nieuwe begrotingsbedragen zijn in onderstaande tabel financieel aangegeven. Per programma worden deze wijzigingen verder toegelicht.

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Begroting 2024			Totaal
	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Halfjaar-rapportage	
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
1. Krachtige dorpen	- 6.415	- 4	- 107	- 6.526
2. Participatie, ondersteuning en zorg	- 26.952	- 774	- 7.463	- 35.188
3. Veilige dorpen	- 2.523	-	- 115	- 2.638
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	- 1.924	- 672	- 750	- 3.346
5. Woonomgeving	- 6.788	895	- 138	- 6.032
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	- 8.491	- 30	- 742	- 9.263
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	- 12.184	- 427	70	- 12.540
8. Algemene middelen	- 375	-	34	- 341
Totaal Lasten	- 65.651	- 1.012	- 9.212	- 75.875
Baten				
1. Krachtige dorpen	770	-	73	843
2. Participatie, ondersteuning en zorg	5.519	-	5.653	11.171
3. Veilige dorpen	56	-	-	56
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	870	-	329	1.199
5. Woonomgeving	4.648	-	1.413	6.061
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	2.566	-	774	3.340
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	457	-	3.908	4.365
8. Algemene middelen	46.561	1.026	1.763	49.350
Totaal Baten	61.446	1.026	13.912	76.384
Saldo van baten en lasten	- 4.205	15	4.700	510
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 127	-	- 7.592	- 7.719
Onttrekkingen	4.332	398	4.619	9.349
Mutatie reserves	4.205	398	- 2.973	1.630
Resultaat	0	413	1.727	2.140

Roerdalen in Balans

Bij de voorbereiding van de begroting 2021-2024 bleek een groot meerjarig **oplopend tekort in de structurele inkomsten** van bijna € 3,5 miljoen. Om toch de meerjarige begroting in 2024 sluitend te krijgen is er gekozen voor een onconventionele aanpak. Hierin wordt als doel gesteld om met onze kernwaarden centraal toch een sluitende begroting te krijgen.

In het college van 16 maart 2021 is het projectplan “Roerdalen in Balans” vastgesteld. Dit project bestaat uit drie deelprojecten:

- Omvorming sociaal domein.
- Investeren in duurzaamheid en om te renderen.
- In control.

We geven een kort overzicht over de voortgang.

Omvorming sociaal domein.

In 2020 zijn we gestart met de omvorming van het sociaal domein. De omvorming is gericht op de uitbreiding van de basisondersteuning in de vorm van ambities en pilots, waarmee we de stijgende zorgkosten deels willen afvlakken. Inmiddels zien we dat deze beweging die we de afgelopen jaren binnen het sociaal domein hebben ingezet, begint te werken. We zien dat de kosten in het sociaal domein in Roerdalen minder hard stijgen dan in andere, vergelijkbare gemeenten. Onze overtuiging blijft daarom ook dat we de ingewikkelde hulp kunnen terugbrengen naar de menselijke maat. Terug naar wat de inwoner écht nodig heeft kijkend vanuit zijn eigen situatie. En hulp niet veraf, maar dichtbij georganiseerd, met een blijvende focus op preventie.

Investeren in duurzaamheid en om te renderen.

Met het programma Investeren in Duurzaamheid en om te Renderen combineren we onze duurzaamheidsambities met kostenbesparing en nieuwe inkomsten. Daarnaast willen we nieuwe inkomsten halen uit reclame en zendmasten. In 2024 werken we volop aan de voorbereiding en uitvoering van projecten. We realiseren de financiële taakstelling op onderdelen later dan gepland. Dat wordt vooral veroorzaakt door langere voorbereidingstijd en netwerkschaarste op het elektriciteitsnet.

We werken in 2024 aan de volgende onderwerpen:

- Verder verleden van de openbare verlichting
- Voorbereiding elektrificatie van de gemeentelijke voertuigen
- Voorbereiding ondersteuning verenigingen bij verduurzaming, waarbij ook de gemeente meeprofiteert van de lagere energiekosten
- Afronden voorbereiding gemeentelijk zonneveld voor realisatie in 2025
- De aanbesteding van reclame objecten (driehoeksborden) langs de doorgaande wegen in de kernen in Q3 2024
- Besluitvorming in het college over de planning realisatie reclamemast en de uitvoering hiervan

In control

Het onderdeel in control heeft een aantal doelen:

- Grip op alle mogelijke structurele inkomsten en uitgaven (inclusief monitoren rijksvergoedingen)
- Versterking van het risicomanagement
- Versterking van bedrijfsvoering door het zoeken naar de optimale balans tussen kwaliteit en Efficiency
- Verbetering van de kwaliteit van rapportages

Door meer als voorheen in te zetten op periodieke rapportages wordt het inzicht bij de verantwoordelijk budgethouder, management en bestuur verder vergroot. Hierdoor is het mogelijk indien noodzakelijk tijdiger bij te sturen.

De versterking van risicomanagement draagt hier ook aan bij. De toenemende complexiteit binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering, nieuwe wet- en regelgeving en de financiële situatie, hebben de noodzaak voor gestructureerd risicomanagement benadrukt. In het derde kwartaal van 2024 wordt een projectplan vastgesteld hoe risicomanagement beter in onze organisatie kan worden geborgd. Hierna zal het plan ten uitvoer worden gebracht in het vierde kwartaal 2024 en de eerste helft van volgend jaar. Eén van de belangrijke onderwerpen zal zijn dat de organisatie getraind wordt hoe risico's te signaleren, waardoor we als organisatie beter in staat zijn om risico's effectief te identificeren, te beoordelen en te beheersen.

Ook zijn we verder gegaan met de verbetering en vereenvoudiging van het Planning & Control proces met in de 1^e helft van 2024 een kadernota waarin een betere aansluiting is gemaakt tussen inhoud en financiën. Hierdoor wordt het bestuur meer en tijdiger in staat gesteld richting te geven.

Zo is deze halfjaarrapportage opgebouwd

De halfjaarrapportage bestaat uit dezelfde onderdelen als de programmabegroting:

1. het programmaplan
2. de paragrafen
3. financiën in hoofdlijnen

Programmaplan

Speerpunten

Per speerpunt is er een rapportage over de inhoud, financiën en planning.

Hiervoor gebruiken we de volgende tekens en kleuren:

- het gaat goed, dus zoals we in de begroting hebben aangegeven
- het gaat minder goed dan gepland, uitvoering zoals begroot staat onder druk
- het gaat niet goed, we wijken af van de begroting

Daarnaast geven we een toelichting op de speerpunten; niet per speerpunt maar in totaliteit over de afwijkingen en eventuele andere benoemwaardigheden die anders zijn dan in de begroting was vermeld.

Op basis van deze rapportage kan de gemeenteraad de financiële kaders en de planning aanpassen. Inhoudelijke kaders wijzigen we alleen via een apart raadsvoorstel.

Financieel

Per programma lichten we de belangrijkste financiële verschillen toe, ten opzichte van de begroting.

Paragrafen

De paragrafen worden alleen opgenomen als er afwijkingen zijn of andere bijzonderheden. Dat is in deze halfjaarrapportage niet aan de orde.

Financiën in hoofdlijnen

Per programma hebben we de in de begroting vastgestelde bedragen opgenomen en de bedragen van de bijgestelde begroting. Bij mutaties geven we aan of deze positief of negatief zijn.

Programmaplan

Programma 1 Krachtige dorpen

Tactische doelen

Versterken van de sociale basis			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Inzet van het gezond en actief leven akkoord	😊	😊	😊
Actie 2: Structurele inzet aanpak Welzijn op Recept	😊	😊	😊
Actie 3: Anders inrichten collectieve vormen van basisondersteuning	😊	😊	😊
Actie 4: Inzet van ervaringsdeskundigheid in de sociale basis	😊	😊	😊
Actie 5: Onderzoeken nieuwe aanpak jeugd en jongeren	😊	😊	😞
Actie 6: Roerdalen zijn we samen	😊	😊	😊

Actie 1: Inzet van het gezond en actief leven akkoord

Er is begin dit jaar domein overstijgend inzichtelijk gemaakt welke activiteiten/taken behorende bij het GALA regulier worden uitgevoerd en welke nog nieuw moeten worden opgestart middels een project.

Regulier werk is bijvoorbeeld welzijn op recept. Een nieuw onderwerp is valpreventie. In het tweede kwartaal van dit jaar hebben de fysiotherapeuten zich samengepakt en een coöperatie opgericht. Doel hiervan is het aangaan van een collectieve samenwerking waarbij er aan een gemeenschappelijk doel wordt gewerkt. Het uitrollen van de ketenaanpak valpreventie is de eerste opdracht die op deze manier met lokale therapeuten wordt ingericht.

Actie 2: Structurele inzet aanpak Welzijn op Recept

Eind 2023 is de pilot 'welzijn op recept' als onderdeel van het versterken van de sociale basis geëvalueerd samen met de betrokken partijen zoals de welzijnscoach, huisartsen en het sociaal team. Na een positieve evaluatie hebben we besloten om 'welzijn op recept' te beleggen bij het sociaal team. Alle huisartspraktijken doen ook in 2024 mee en het aantal doorverwijzingen loopt goed. Wat een uitdaging wordt de komende tijd is om te zoeken naar een cofinanciering met de zorgverzekeraars. Dit omdat een groot gedeelte van de besparing qua kosten en werkdruk niet binnen het sociaal domein zit maar in het medisch domein (minder huisartsbezoeken).

Actie 3: Anders inrichten collectieve vormen van basisondersteuning

Een aantal pilots lopen, daarnaast blijven we op zoek naar nieuwe vormen om over te gaan van individuele naar collectieve ondersteuning dichterbij de inwoner in samenwerking met ons sociaal team. We denken bijvoorbeeld aan een Mensontwikkelbedrijf (MOB). Dat gaan we onderzoeken in 2024 en 2025 en zal leiden tot een raadsvoorstel in 2025.

Actie 4: Inzet van ervaringsdeskundigheid in de sociale basis

De inzet van de pilot ervaringsdeskundigheid in de sociale basis loopt zoals gepland. Vanaf 2025 gaan we structureel gebruik maken van de inzet van ervaringsdeskundigen in de sociale basis.

Actie 5: Onderzoeken nieuwe aanpak jeugd en jongeren

Iets later dan gepland zijn de gesprekken met jongeren in de gemeente Roerdalen alsnog op gang gekomen. De kampvuursessies hebben nu in bijna alle dorpen plaatsgevonden en bieden een interessant inkijkje in de beleefwereld van jongeren uit Roerdalen. Ook een enquête voor de jeugd uit Roerdalen had groot succes en bereik (230 keer ingevuld). De eerste helft van 2024 heeft dus vooral kwalitatieve input opgeleverd die verder wordt uitgewerkt in een lokale aanpak jeugd en jongeren en jongeren, waarin ook de hervormingsagenda jeugd verweven is en waarin de link naar het accommodatiebeleid (jongerenhuizen) gemaakt wordt, voor de tweede helft van 2024.

Actie 6: Roerdalen zijn we samen

In 2023 introduceerden we het concept Human Library/ Mensenbieb. In April 2024 is dit concept samen met bibliotheek Bibliorura gerealiseerd in de geluksweek van de gemeente en in de Boekenweek. Dit concept maakte ontmoetingsmogelijkheden tussen inwoners met verschillende achtergronden mogelijk. Het concept heeft bijgedragen aan het samenbrengen van de burgers van Roerdalen met het effect dat mensen letterlijk met elkaar in gesprek gaan en daardoor bijdragen aan verbinding en meer wederzijds begrip in onze samenleving. In 2024 onderzoeken we hoe we aan deze beweging een vervolg gaan geven.

Inwoners in een kwetsbare situatie worden weerbaarder, méér bewust van de eigen invloed op gezondheid en ontwikkelen veerkracht en vaardigheden.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Bevorderen van een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving	😊	😊	😊
Actie 2: Vitaal ouder worden	😊	😊	😊

Actie 1: bevorderen van een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving

In 2024 verbeteren we de samenwerking tussen de professionals die actief zijn binnen het programma HealthyLIFE. In het eerste kwartaal is er een gezamenlijke bijeenkomst geweest die in het teken stond van verbinding. Het Sociaal Team wordt hier ook actief bij betrokken. Daarnaast zorgen de ontwikkeling rondom het GALA (van zorg naar preventie) ervoor dat sport en bewegen als middel breder wordt ingezet om aan de fysieke en mentale gezondheid te werken. De mogelijkheid om samen met regionale gemeenten te starten met de ketenaanpak Kei Gezond (voor jongeren) wordt verder onderzocht. In het eerste kwartaal is dit financieel en inhoudelijk nog niet haalbaar gebleken.

Binnen het programma kansrijke start volgen professionals uit de sociale basisondersteuning de training 'infant mental health'. Dit is een opstapje naar het vormen van een lokaal zorg en adviesteam (ZAT) van -9 maanden tot 4 jaar. Daarnaast werken we samen met Echt-Susteren en Maasgouw om afspraken bij het consultatiebureau in groepsvorm aan te kunnen bieden, dit is centering ouderschap. Hierbij komen ouders met baby's die in dezelfde periode zijn geboren en praten ze samen met de jeugdverpleegkundige en een co-begeleider over de ontwikkeling van hun baby en hoe het in hun gezin gaat. Zo kunnen de ouders ook ervaringen delen en elkaar steunen. Hiermee zetten we in op samenredzaamheid van onze inwoners.

Actie 2: Vitaal ouder worden

In het eerste kwartaal van 2024 is in Melick is de cursus valpreventie als pilot gestart met twee groepen van tien deelnemers. De bevindingen zijn erg positief. Dit is de basis voor de verdere uitrol na de zomervakantie. In het tweede kwartaal is er door fysiotherapeuten een coöperatie opgericht. Een mooi voorbeeld van Samen Doen! Dit is de basis voor de samenwerking en de opdracht die collectief verstrekt wordt. Overige disciplines in de zorg worden hiervoor ook uitgenodigd. Zo werken we als gemeente samen met lokale zorgverleners aan het doel om inwoners zelfstandig thuis te laten wonen vitaal oud te worden. Hierbij ligt de nadruk dit jaar op het voorkomen van valincidenten.

Bevordering samenwerking partners sociale basis			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1. Samen doen, samen leren	😊	😊	😊
Actie 2: Koppeling formele en informele zorg	😊	😊	😊

Actie 1. Samen doen, samen leren

In 2024 zetten we stappen met de MER gemeenten en de MER SD om de nieuwe manier van werken gezamenlijk te ontwikkelen op basis van een projectplan. Dit project doen we voor het eerst echt gezamenlijk met de vier MER organisaties (drie gemeenten en de MER SD). De resultaten van dit project leiden eind 2024 tot een gezamenlijk besluit. Met het traject samen doen, samen leren willen we gezamenlijk meer vanuit het inwonersperspectief aan de slag gaan, bij het ontwikkelen van beleid en bij de uitvoering van dat beleid.

Actie 2: Koppeling formele en informele zorg

Het Informeel Zorg Platform zorgt voor verbinding tussen partijen uit het informele- en formele zorgdomein. Ieder kwartaal wordt er minimaal één bijeenkomst georganiseerd die in het teken staat van netwerken en leren. Kennis en kunde worden gedeeld, zodat vrijwilligers uit de informele zorg waar mogelijk worden ontlast. Deze zorg staat namelijk onder druk.

Ook wordt de mantelzorgerondersteuner van het Sociaal Team beter in positie gebracht. In het eerste halfjaar zijn een aantal nieuwe activiteiten uitgerold en is er een nieuwsbrief in het leven geroepen.

Financieel

bedragen x € 1.000

1. Krachtige dorpen	Begroting 2024			
	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Halfjaar-rapportage	Totaal
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 6.415	- 4	- 107	- 6.526
Baten	770	-	73	843
Saldo van baten en lasten	- 5.646	- 4	- 34	- 5.684
Mutatie reserves				
Onttrekkingen	432	-	-	432
Mutatie reserves	432	-	-	432
Totaal	- 5.213	- 4	- 34	- 5.252

Toelichting

Bijstellen van de vastgoed budgetten (€25.000 lagere lasten) (€63.000 lagere baten)

Door de sloop van sporthal in Vlodrop vervallen de structurele baten en lasten die met de sporthal gemoeid zijn. Het dorpshuis De Beuk heeft een eenmalige investeringssubsidie gekregen. Dit ten behoeve van de renovatie en de uitbreiding. Daarnaast zijn de inkomsten van de brede school in Herkenbosch verlaagd.

Doorbelasting cao stijging naar de taakvelden (€34.000 hogere lasten)

De hogere personele lasten worden doorbelast naar de betreffende taakvelden. Het betreft gemeente breed een budgettair neutrale wijziging.

SPUK Stimulering Sport 2024 (€ 115.000 hogere baten)

Dit betreft compensatie vanuit het rijk voor kostprijsverhogende BTW op sportaccommodaties.

SPUK Informatiepunt Digitale Overheid (budgettair neutraal, € 21.000 hogere baten en € 21.000 hogere lasten)

Rijksuitkering ter bekostiging van de realisatie of de instandhouding van de Informatiepunten Digital Overheid.

Actualiseren kapitaallasten (€91.000 hogere lasten)

Diverse kleine afwijkingen (€14.000 lagere lasten)

Programma 2 Participatie, ondersteuning en zorg

Tactische doelen

Inwoners hebben de rust en ruimte om zich te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Wij creëren bewustwording rondom bestaanszekerheid			
Actie 2: Wij herzien ondersteuningsregelingen en voegen deze samen waar nodig			
Actie 3: Wij zetten in op begeleiding en nazorg door het sociaal team en ervaringsdeskundigen			

Actie 1: Wij creëren bewustwording rondom bestaanszekerheid

Omdat we bestaanszekerheid als opgave aanpakken voor en door onze inwoners, is de planning aangepast. De zaken die we intern kunnen oppakken (waaronder actie 2) en de voorbereiding van het proces met onze inwoners zijn in volle gang. De budgetten zoals toegewezen zijn dan ook nog niet, of niet volgens planning ingezet.

Actie 2: Wij herzien ondersteuningsregelingen en voegen deze samen waar nodig

We hebben een eerste verkenning afgerond. Uit de verkenning zijn een aantal dingen gebleken, waaronder dat het hulpaanbod van de gemeente ingewikkeld, niet altijd passend of toegankelijk is. Het hulpaanbod van de gemeente Roerdalen wordt daarom herzien, zodat het beter aansluit op de gepeilde behoefte van de inwoners. De uitwerking van dit project loopt samen met de opgave Bestaanszekerheid. Zodat de uitkomsten van Bestaanszekerheid meegenomen kunnen worden

tijdens het herzien van de regelingen. Dit zodat de regelingen hopelijk nog beter aansluiten en voldoen aan de behoefte van de inwoners. Ook wordt de samenwerking binnen MER verband opgezocht. Maasgouw en Echt-Susteren zijn beide in de verkennende en onderzoekende fase van eenzelfde project. De uitkomsten zullen we onderling delen, zodat we een passend aanbod kunnen leveren voor onze inwoners.

Mensen met een hulpvraag kunnen makkelijk terecht, worden sneller en beter geholpen en voelen zich gehoord.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Structurele inzet praktijkondersteuner en GGZ-expertise jeugd in de basisondersteuning bij de huisarts	😊	😊	😊
Actie 2: Extra inzet op de versteviging van de maatschappelijke begeleiding van statushouders	😊	😊	😊
Actie 3: Gerichte extra inzet voor mensen met complexe problematiek (doorbraakmethode)	😊	😊	😊
Actie 4: Beter passend aanbod jeugd en Wmo	😊	😊	😊
Actie 5: Doorontwikkeling participatie	😊	😊	😊
Actie 6: Herontwerp arbeidsmarktregio	😊	😊	😊

Actie 1: Structurele inzet praktijkondersteuner en GGZ-expertise jeugd in de basisondersteuning bij de huisarts

De inzet van POH jeugd ondersteuning bij de huisarts verloopt grotendeels volgens planning. Gesprekken worden nog gevoerd met 1 huisartspraktijk rondom de inzet van POH jeugd en in de overige praktijken loopt het. Het aantal uren van de praktijkondersteuners zijn iets naar beneden bijgesteld. Enerzijds omdat de personeelskosten dermate zijn gestegen waardoor 1 fte niet meer passend was binnen begroot budget. Anderzijds bood de praktijk hier ook ruimte voor omdat we een gestage groei zien in bereik van patiënten waardoor er ruimte en tijd over was om personele inzet efficiënter in te delen.

Actie 2: Extra inzet op de versteviging van de maatschappelijke begeleiding van statushouders
Dit loopt conform plan

Actie 3: Gerichte extra inzet voor mensen met complexe problematiek (doorbraakmethode)
Conform planning. In 2025 zullen we de aanpak in gezamenlijkheid met de overige MER gemeenten oppakken.

Actie 4: Beter passend aanbod jeugd en Wmo

Opstart aanbesteding woningaanpassingen

Eind 2024 worden de mogelijkheden van een aanbestedingstraject voor Wmo woningaanpassingen onderzocht. Het voordeel van een dergelijke aanbesteding is het kunnen maken van vaste prijsafspraken (ontwikkeling van een prijzenboek), terugdringen administratieve lasten en gemak voor de inwoners en stakeholders (woningcorporatie).

Hulp bij het huishouden

Vooruitkijkend naar het eerstvolgende moment van verlenging van het contract Hulp bij het Huishouden (HbH) op 1 april 2025 is besloten dat we aansluiten bij de HbH Overeenkomsten van Midden-Limburg West. Dit wordt als beste optie gezien, mede met het oog op de toenemende samenwerking binnen de regio, maar ook zodat er voldoende slagkracht is richting de aanbieders.

Actie 5: Doorontwikkeling participatie

Op basis van het onderzoek dat de afgelopen periode is uitgevoerd, is het algemeen bestuur van Westrom gekomen tot het voorgenomen besluit om de uitvoeringsorganisatie van Westrom per 1 januari 2025 over te dragen aan de gemeente Roermond. Concreet betekent dit dat alle taken die Westrom nu uitvoert (met uitzondering van het formele werkgeverschap van de Wsw-werknemers) overgaan naar de gemeente Roermond. De raden van de deelnemende gemeenten zijn in de gelegenheid om voor 18 november hun zienswijzen op het concept naar voren te brengen. Als het voorstel wordt aangenomen, zoals het er nu voorligt, zou dit een positief effect hebben op de uitgaven van de sociale werkvoorziening.

Financieel

bedragen x € 1.000

2. Participatie, ondersteuning en zorg	Begroting 2024			
	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Halfjaar-rapportage	Totaal
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 26.952	- 774	- 7.463	- 35.188
Baten	5.519	-	5.653	11.171
Saldo van baten en lasten	- 21.433	- 774	- 1.810	- 24.017
Mutatie reserves				
Toevoegingen	-	-	-	-
Onttrekkingen	20	649	-	669
Mutatie reserves	20	649	-	669
Totaal	- 21.413	- 124	- 1.810	- 23.348

Toelichting

Leerlingen- en Wmo vervoer (€ 180.000 hogere lasten)

De stijging van de lasten heeft meerdere oorzaken:

- Stijging van de marktconforme tarieven.
- Stijging van de lonen en indexering op basis van de NEA.
- Toename van de hoeveelheid leerlingen die gebruik van maken van het aangepaste vervoer.

Als wij het leerlingenvervoer niet hadden ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz, waren deze stijgingen ook zichtbaar.

Vervoer Omnibuzz (€ 56.000 lagere lasten)

De bijdrage aan Omnibuzz daalt, conform begrotingswijziging 2024-1 van Omnibuzz.

Doorbelasting cao stijging naar de taakvelden (€34.000 hogere lasten)

De hogere personele lasten worden doorbelast naar de betreffende taakvelden. Het betreft gemeente breed een budgettair neutrale wijziging.

Aanpak energiearmoede (budgettair neutraal € 254.000 hogere baten en lasten)

Het Rijk heeft een specifieke uitkering toegekend voor de aanpak van energiearmoede. De gemeente kan deze middelen inzetten om huishoudens, die vanwege de gestegen energielasten in een kwetsbare positie zijn geraakt, te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. Het saldo per 31 december 2023 wordt opgevoerd in de begroting.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling SD LN (€ 49.000 hogere baten en lasten)

Bijstelling aan de hand van de door de MGR SD LN aangeleverde begrotingswijziging 2024. Dit bedrag wordt ingezet voor uitvoeringskosten.

Gemeentelijke bijdrage Servicecentrum MER sociaal domein (€ 230.000 hogere lasten)

Bijstelling aan de hand van begrotingswijziging 2024-1 van het Servicecentrum MER sociaal domein. Deze bijstelling ontstaat door de effecten van de CAO, de tijdelijke extra inhuur en de hogere doorbelasting vanuit de teams bedrijfsvoering MER.

Wmo, Woon-, rolstoel-, vervoersvoorzieningen (€ 111.000 hogere lasten en €25.000 hogere baten)

Opnieuw wordt de gemeente geconfronteerd met dure woonvoorzieningen. Ook de toenemende vergrijzing zorgt voor hogere kosten in deze categorie.

ESF-subsidie (€51.000 hogere baten)

De afrekening van de subsidie van het Europees sociaal fonds (ESF), zorgt voor hogere baten. Het betreft de afrekening ESF REACT-EU regeling over de jaren 2021 en 2022. Deze bijdrage was bedoeld voor de participatie van een aantal specifieke groepen op de arbeidsmarkt.

Uitkeringen (€ 323.000 hogere baten en € 367.000 hogere lasten)

Op basis van het nader voorlopig budget 2024 worden de budgetten SPUK Algemene bijstand, Loonkostensubsidie (LKS), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen; IOAW, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)IOAZ en Bbz 2004Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004;met €323.000 bijgesteld zowel aan de baten- als de lastenkant. Daarnaast zorgen de stijging van de individuele studietoeslag en de armoedebestrijding voor hogere lasten.

Jeugdzorg (€ 933.000 hogere lasten)

De budgetten van de jeugdzorg worden aangepast op basis van de realisatie in 2023 en de werkelijke kosten in 2024.

Kosten regievoering Mutsaersstichting (€ 25.000 hogere lasten)

In het kader van het Meerjaren-Herstelplan Mutsaersstichting wordt een bedrag onttrokken aan de post onvoorzien in verband met regievoering en juridische kosten. De onttrekking aan de post onvoorzien ziet u terug bij programma 8.

Nieuwe wet inburgering 2021 (€ 916.000 hogere baten en €954.000 hogere lasten)

Het Rijk heeft een specifieke uitkering toegekend voor het beschikbaar stellen van voorzieningen aan inburgeringsplichtigen die bijdragen aan de inburgeringsplicht. Deze specifieke uitkering is een voorschot ten behoeve van de ingekochte inburgeringscursussen (B1 route, Z route en Onderwijsroute), inclusief de maatschappelijke begeleiding module Arbeidsmarkt participatie en Participatieverklaring. Het voorschot is gebaseerd op de jaarlijkse taakstelling vergunninghouders. Ook het saldo per 31 december 2023 wordt opgevoerd op de begroting.

Onderwijsachterstandenbeleid (€ 217.000 hogere baten en lasten)

Het Rijk heeft een specifieke uitkering toegekend ter voorkoming en bestrijding van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal, het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie. Het saldo per 31 december 2023 wordt opgevoerd op de begroting.

SPUK bekostiging opvang ontheemden Oekraïne (€ 3.824.000 hogere baten en lasten)

Het Rijk heeft een specifieke uitkering toegekend om gemeenten te compenseren voor de kosten die zij maken ten behoeve van het realiseren en exploiteren van de opvang en verstrekkingen aan ontheemden uit Oekraïne.

Sociale werkvoorziening (€ 284.000 hogere uitgaven)

Doorbetaling van de, via de meicirculaire 2024 ontvangen, rijksbijdrage aan Westrom. De inkomst is onderdeel van de gemeentefondsuitkering die verantwoord is in programma 8.

Participatiebudget (€ 31.000 hogere uitgaven)

Middels de meicirculaire 2024 worden extra middelen ter beschikking gesteld voor loon- en prijscompensatie voor beschermt werk. Ook deze inkomst is onderdeel van de gemeentefondsuitkering die verantwoord is in programma 8.

Diverse kleine afwijkingen (€ 9.000 hogere baten en € 32.000 hogere lasten)

Programma 3 Veilige dorpen

Tactische doelen

Samen met onze veiligheidspartners voorkomen en beperken we de risico's dat inwoners slachtoffer worden van criminaliteit of overlastsituaties. Waar mogelijk beëindigen we de situatie.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: We voorzien onze inwoners van de nodige informatie en middelen om proactieve maatregelen te nemen tegen criminaliteit en onveiligheid. Daarbij steunen we burgerinitiatieven die bijdragen aan de veiligheid in onze dorpen	😊	😊	😊
Actie 2: We richten ons op het versterken en implementeren van brandpreventie, niet alleen binnen onze gemeenschap, maar ook daarbuiten, met bijzondere nadruk op grensoverschrijdende initiatieven	😊	😊	😊
Actie 3: Vergroten bewustwording en meldingsbereidheid over veiligheid en leefbaarheid onder inwoners	😊	😊	😊
Actie 4: Versterken en actualiseren bestuurlijke aanpak ondermijning	😊	😊	😊
Actie 5: Onderhoud AED's	😊	😊	😊

Actie 3: Vergroten bewustwording en meldingsbereidheid over veiligheid en leefbaarheid

Er worden meer meldingen gedaan, dus de vergroting van het bewustzijn en de meldingsbereidheid neemt toe zoals gewenst.

Sterker positioneren van de domeinen zorg en veiligheid, zowel lokaal als regionaal			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Versterken van de samenhang tussen domeinen zorg en veiligheid	😊	😊	😊
Actie 2: Invoering Wet Aanpak Samenhangende Meervoudige Problematiek in het Sociaal Domein (Wams)	😞	😞	😞

Actie 3: Geweld in afhankelijkheidsrelaties op de kaart zetten.

Actie 1: Versterken van de samenhang tussen domeinen zorg en veiligheid

De samenwerking tussen de domeinen groeit waardoor het beter mogelijk is om integraal samen te werken.

Actie 2: Invoering Wet Aanpak Samenhangende Meervoudige Problematiek in het Sociaal Domein (Wams)

De wet is controversieel verklaard, waardoor de naam is gewijzigd. We zijn projectmatig binnen MER verband aan de slag met het uitwerken van de mogelijkheden tot samenwerking binnen meervoudige problematiek omdat we los van de invoering van de wet kansen zien op een betere samenwerking tussen de domeinen op het gebied van meervoudige problematiek.

Actie 3: Geweld in afhankelijkheidsrelaties op de kaart zetten.

Bij het op de kaart zetten van geweld in afhankelijkheidsrelaties zijn veel partijen betrokken. Dat maakt de samenwerking complex. Daarnaast is de problematiek zelf ook complex. Dit heeft tot gevolg dat er vertraging is opgetreden in de regionale samenwerking en het via deze samenwerking bereiken van de resultaten. Tot slot is het zo dat de uiteindelijke uitwerking zal moeten landen in de lokale teams, die al onder druk staan en een veelheid van ontwikkelingen op zich af zien komen (ontwikkelingen vanuit de hervormingsagenda, toekomstscenario als onderdeel van geweld in afhankelijkheidsrelaties).

Financieel

bedragen x € 1.000

3. Veilige dorpen	Begroting 2024			
	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Halfjaar-rapportage	Totaal
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 2.523	-	- 115	- 2.638
Baten	56	-	-	56
Saldo van baten en lasten	- 2.468	-	- 115	- 2.583
Totaal	- 2.468	-	- 115	- 2.583

Toelichting

Gemeentelijke bijdrage Servicecentrum MER (€ 24.000 hogere lasten)

Bijstelling aan de hand van begrotingswijziging 2024-1 van het Servicecentrum MER.

Deze bijstelling ontstaat door de effecten van de CAO, de meerkosten van de auto's en de hogere doorbelasting vanuit de teams bedrijfsvoering MER.

Rijksvergoeding bommenregeling (€ 78.000 hogere lasten)

Via de meicirculaire 2024 is een bedrag ontvangen voor het opsporen en ruimen van explosieven. Deels wordt deze vergoeding doorbetaald aan derden. De inkomst is onderdeel van de gemeentefondsuitkering en verwerkt in programma 8.

Diverse kleine afwijkingen (€ 13.000 hogere lasten)

Programma 4 Economie, natuur, toerisme en cultuur

Tactische doelen

Aan de slag met de Omgevingswet			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Van bestemmingsplan naar Omgevingsplan	😊	😊	😞
Actie 2: Kunnen werken met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	😊	😊	😊

Actie 1: Van bestemmingsplan naar Omgevingsplan

In verband met onzekerheden huidige wetgeving is ervoor gekozen om het project om te komen tot een nieuw Omgevingsplan uitgesteld.

Natuur klimaatbestendiger maken en realiseren			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Klimaatbestendige natuurontwikkeling	😊	😊	😞
Actie 2: Transitie Nationaalpark de Meinweg	😊	😞	😞
Actie 3: Limburgs Programma Landelijk Gebied	😞	😊	😞

Actie 1: Klimaatbestendige natuurontwikkeling

We voeren de maatregelen conform planning uit het beheersplan uit evenals de maatregelen uit het risicobeheerplan. De subsidieaanvraag betreffende natuur en bosbrandbeheersing heeft vertraging opgelopen, subsidie is inmiddels aangevraagd, toekenning verwacht derde kwartaal 2024.

Actie 2: Transitie Nationaalpark de Meinweg

Het transitieproces en de visie voor het Nationaal park de Meinweg nieuwe stijl zijn gereed. De voorbereiding van de daadwerkelijke uitvoering zijn in volle gang. We zijn in afwachting van de subsidie van de provincie en Rijk, deze komen volgens planning in de herfst 2024 ter beschikking. Daarna zal de daadwerkelijk uitvoering starten.

Actie 3: Limburgs Programma Landelijk Gebied

De provincie is in de lead in dit programma. In Roerdalen wordt momenteel gewerkt aan de natuurontwikkeling rondom het Flinkke Ven. De opgave per deelgebied moeten uitgewerkt en gerealiseerd worden. Welke rollen en taken hiervoor bij de gemeente komen te liggen is nog niet bekend en ook niet welk gebied het volgende aan de beurt komt.

(Door)ontwikkeling recreatie, toerisme en cultuur			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Versterken	😊	😊	😊
Actie 2: Vernieuwen en innoveren	😞	😊	😞
Actie 3: Samenwerken	😊	😊	😊
Actie 4: Positioneren	😞	😊	😞
Actie 5: Ondersteunen culturele initiatieven	😊	😊	😊

Actie 1: Versterken

De actielijn 'Versterken' loopt goed.

- Er zijn stappen gezet in de kwaliteitsverbetering van routes.
- Ontsluiten erfgoed: dit project loopt vanwege prioritering enige vertraging op. Er wordt samen met onze Destinatie Marketing Organisatie Limburg Marketing gekeken hoe we dit project het beste kunnen vlottrekken. Tevens wordt bekeken of een dergelijk project kan landen in de Regio Deal.
- The Big Five: De pitches die op basis van de primaire uitvraag voor het ontwikkelen van een duurzaam marketingconcept voor de 5 Midden-Limburgse natuurparken zijn gehouden, waren niet naar tevredenheid. Hierop hebben de bestuurders van Leudal en Nederweert als trekkers van dit project de regio naar zich toegetrokken en gaan in het najaar in gesprek met de betrokken terreinbeherende instanties om te komen tot vervolgstappen.
- Het doorontwikkelen van toegankelijke routes voor mindervalidenroutes neemt nog niet zo'n vlucht. In 2024 starten met aanpassingen zodat we toewerken naar een netwerk van toegankelijke routes is nog steeds haalbaar overigens.
- Op het gebied van verkeersstromingen spreiden, worden de (regionale) Toeristische Overstappunten als project ingediend voor de Regio Deal. Hierdoor kan het project pas in 2025 opgestart worden.
- Vitale verblijfslocaties: alle campings en vakantieparken zijn inmiddels bezocht door de aangestelde vitaliteitsmanager. De hotels worden later dit jaar bezocht. Het doel is om de ondernemers inzicht te laten krijgen in hun toekomstbestendigheid.
- Grensoverschrijdend ruiteren: dit project is gestart. De huidige routestructuur is geanalyseerd. In 2025 wordt gestart met de aanbesteding van de opdracht voor het plaatsen van de nieuwe bebording.
- Regio in je rugzak: we hebben begin april een hackathon georganiseerd. We hebben studenten kennis laten maken met 'ons' toeristisch-recreatief aanbod en onze bedrijven.
- De ruitercrossbaan 'Roerdalen Horse Experience' is gerealiseerd.
- Ambassadeursdag: wij zijn bezig met de voorbereidingen voor een 2^e Ambassadeursdag. Deze moet in juni plaatsvinden. We willen het personeel van onze toeristische bedrijven informeren en enthousiasmeren om te werken aan Roerdalen als gastvrije bestemming.

Actie 2: Vernieuwen en innoveren

We proberen lokale partijen te stimuleren om vernieuwende en innoverende ontwikkelingen in gang te zetten. We denken hier in mee en jagen zaken aan. Uiteindelijk komt dit langzaam op gang. We zoeken nog naar het juiste instrument (bijv. subsidie) om het meeste succes te hebben. Ook zijn we nog niet gestart met de doelgroepenanalyse.

Actie 3: Samenwerken

We werken heel goed samen met alle mogelijke betrokken partijen. De contacten zijn goed, we proberen iedereen te betrekken bij onze plannen.

- De samenwerking met en tussen ondernemersverenigingen loopt goed. Er is regelmatig (bestuurlijk) overleg en de lijnen zijn kort.
- Met de Duitse buurgemeenten wordt momenteel gewerkt aan een grensoverschrijdende fietsroute.
- We hebben ook de Hippische Adviesgroep Roerdalen opgezet. We werken in 2024 aan het verder ontwikkelen van deze Adviesgroep.

Actie 4: Positioneren

Positioneren is zeer belangrijk richting toekomst.

- Om de juiste (eigen) identiteit te bepalen is echter tijd nodig. We hopen hier eind 2024 concreet stappen in te kunnen gaan maken. Het doorontwikkelen van Klein Geluk volgt hierop. We zijn wel al bezig met het breder inzetten van Klein Geluk.
- Daarnaast zijn we binnen SML bezig om een vernieuwd en verbeterd meerjarenplan 2025-2028 voor de regiopromotie op te stellen.
- Datatool: De voorbereidingsfase is afgerond. De 31 gemeentes beslissen na de zomer of er definitief gestart wordt met deze toeristische datahub voor de provincie Limburg.
- We hebben onze ondernemers gefaciliteerd om makkelijker data te verzamelen via de Leefstijlvinder, zodat we vanaf 2024 meer data verzamelen dan voorheen.

Actie 5: Ondersteunen culturele activiteiten

Naast steun aan o.a. Limburg Festival en Kunststroom hebben we dit jaar ook steun gegeven aan een nieuw initiatief, te weten een kunstroute in Posterholt. Deze route wordt in oktober 2024 geopend.

Gezond ondernemersklimaat stimuleren			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Ondersteunen ondernemers	😊	😊	😊
Actie 2: Regionale samenwerking voortzetten	😊	😊	😊

Actie 1: Ondersteunen ondernemers

De samenwerking met en ondersteuning aan ondernemers verloopt heel goed. De bedrijvencontactfunctionaris wordt veelvuldig benaderd voor vragen. Daarnaast is er structureel overleg met ondernemers(verenigingen) en vinden er regelmatig bijeenkomsten en gesprekken plaats.

Actie 2: Regionale samenwerking voortzetten

De regionale samenwerking verloopt goed. Er is structureel (ambtelijk/bestuurlijk) overleg en vanuit daar worden diverse projecten opgepakt. Een belangrijk resultaat hiervan is het binnenhalen van de Regiodeal.

Bevorderen duurzame energie.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Uitwerken Koersbepaling 2050	😊	😊	😊
Actie 2: Het grootschalig opwekken van duurzame energie	😊	😊	😊
Actie 3: Kleinschalige opwek en besparing stimuleren	😊	😊	😐
Actie 4: De transitievisie warmte vormgeven en uitvoeren	😊	😊	😐
Actie 5: Het verduurzamen van ons eigen vastgoed	😐	😐	😐

Actie 2: Het grootschalig opwekken van duurzame energie

Zowel het eigen zonneveld als de zonnevelden die in eerste tranche gegund zijn lopen volgens planning. Financiën bij het eigen zonneveld blijven binnen de kaders maar zijn wel in constante beweging in zowel prognoses als tijdstip van facturering. Dit is echter wel volledig passend bij een zonne-ontwikkeling.

Actie 3: Kleinschalige opwek en besparing stimuleren

Het zonnepanelenproject gemeente Roerdalen is van start gegaan. Momenteel zijn er 70 daken belegd met het zonnepanelenproject. We verwachten niet dat we 200 daken gaan beleggen in 2024. Ook de coaches worden nog steeds goed gevonden, met name in de winter waren er veel aanvragen. Vanaf het begin van de lente nam het weer wat af, waardoor ook 200 bezoeken en coachingsgesprekken in 2024 onhaalbaar lijkt in de huidige vorm. Wel zoeken we andere manieren om de coaches in te zetten.

Actie 4: De transitievisie warmte vormgeven en uitvoeren

Vanaf het begin van ons duurzaamheidsbeleid (Actieplan 2019-2022) helpen we onze inwoners al te verduurzamen. We hebben dit jaar de verbinding gelegd naar gerichtere benadering van doelgroepen (onder andere energie-armoede) en gebieden (Vlodrop-Oost). Daarnaast hebben we met subsidies (Nationaal Isolatieprogramma) en financieringsconstructies (GVR) extra gereedschappen om onze inwoners te helpen. Landelijke wetgeving en provinciale milieuvergunningen om te mogen isoleren geven wat druk op de planning, maar we voorzien dat we die uitdagingen dit jaar oplossen.

Actie 5: Het verduurzamen van ons eigen vastgoed

Voor de verduurzaming van ons eigen en ander maatschappelijk vastgoed binnen de gemeente zijn we bezig, samen met het team samenleving, om beleid te schrijven wat in de toekomst te doen met de accommodaties.

Hierop kunnen we een verduurzamingslag programmeren.

Op dit moment is het maatschappelijk vastgoed in redelijke staat en wordt vanuit het regulier MeerJarig OnderhoudsPlan (MJOP) ingezet op kleine verduurzamingsmaatregelen.

Grote wijzigingen zijn dus nog afhankelijk van nieuw beleid.

Tactisch doel 6: investeren om te renderen			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Plan van aanpak investeringen	😊	😊	😞

Actie 1: Plan van aanpak investeringen

Voor wat betreft de reclamemast langs de A73 is er in het eerste halfjaar 2024 een zogenaamd haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Het betreft hier een ambtelijke voorverkenning/voorbereiding naar bijvoorbeeld de mogelijkheden en of er überhaupt marktpartijen geïnteresseerd zijn.

Deze voorverkenning is positief uitgevallen. Uit kostenoverwegingen is er geen rapport opgesteld waarvoor een externe partij is ingeschakeld. In juli/augustus zullen de resultaten middels een collegevoorstel met het college worden gedeeld.

De planning voor wat betreft de driehoeksborden met reclame langs de doorgaande wegen heeft enige vertraging opgelopen. Dit heeft er mee te maken dat eerst de 'Nadere regels reclame' dienen te worden aangepast alvorens een aanbesteding opgestart kan worden. Hier zijn wij momenteel mee bezig. De verwachting is dat we in september/oktober 2024 de aanbesteding uit kunnen zetten waarna we in Q1 2025 de eerste inkomsten kunnen genereren.

De doelstelling om nog dit jaar 5 hectare landbouwgrond aan te kopen hebben we momenteel nog niet behaald, maar we zijn op de goede weg. Het eerste half jaar 2024 hebben we namelijk uit het Investeren om te Renderen krediet ongeveer 4 hectare landbouwgrond aangekocht. Deze grond is gebruikt om agrariërs die in het Flink Ven van ons grond hadden daar naartoe uit te ruilen.

(Mede)bewind en programmatisch werken			
<i>Onderwerp</i>	<i>Inhoud</i>	<i>Financiën</i>	<i>Planning</i>
Actie 1: Medebewind en programmatisch werken	😊	😊	😊
Actie 2: Bewind	😊	😊	😊

Actie 1: Medebewind en programmatisch werken

De provincie is in de lead in het Limburgs Programma landelijk Gebied (LPLG). Het Rijk heeft minder subsidie toegekend als de provincie Limburg heeft aangevraagd. De doelen van het LPLG blijven echter wel in stand.

In Roerdalen wordt momenteel gewerkt aan de natuurontwikkeling rondom het Flinke Ven. De opgaven per deelgebied moeten uitgewerkt en gerealiseerd worden. Roerdalen zet zich in voor de Roerdalense belangen in deze uitwerkingen. Welke rollen en taken hiervoor bij de gemeente komen te liggen is nog niet bekend en ook niet welk gebied het volgende aan de beurt komt.

Actie 2: Bewind

De ontwikkeling van de Delta Rhine Corridor (hierna: DRC) loopt vertraging op. Momenteel kijkt het ministerie van EZK samen met Gasunie, TenneT en andere stakeholders naar de totale opgave en planning van de DRC. Dit vanwege de omvang en de complexiteit van het project, dat raakvlakken heeft met het Programma VAWOZ (de aanlanding van energie op land). De gemeente is in overleg met het consortium over de mogelijke knelpunten in de gemeente Roerdalen.

Financieel

bedragen x € 1.000

4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	Begroting 2024			Totaal
	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Halfjaar-rapportage	
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 1.924	- 672	- 750	- 3.346
Baten	870	-	329	1.199
Saldo van baten en lasten	- 1.054	- 672	- 421	- 2.147
Mutatie reserves				
Toevoegingen	-	-	- 860	- 860
Onttrekkingen	139	672	860	1.670
Mutatie reserves	139	672	-	810
Totaal	- 916	-	- 421	- 1.337

Toelichting

Doorbelasting cao stijging naar de taakvelden (€51.000 hogere lasten)

De hogere personele lasten worden doorbelast naar de betreffende taakvelden. Het betreft gemeente breed een budgettaire neutrale wijziging.

Prins Bernard molen (€28.000 hogere lasten)

In het verleden heeft het College en de Raad afgesproken dat onderzocht zou worden of de exploitatie/beheer van de molens geprivatiseerd konden worden. Stichting Molens Roerdalen zou dan het gehele beheer en de exploitatie op zich moeten nemen. Omdat deze Stichting geen enkele

inkomsten heeft en dus ook geen budget kan opbouwen voor regulier onderhoud is privatisering voorsnog niet haalbaar. De besparing die in de begroting stond is daarom ook teruggedraaid.

CDOKE SPUK indexatie (€36.000 hogere baten, €36.000 hogere lasten)

Via deze uitkering krijgen de gemeenten gelden voor de uitvoering van het klimaatbeleid. In 2024 heeft er een indexatie plaatsgevonden, deze middelen zullen voor de uitvoering worden ingezet.

Flinke Ven (€ 361.000 hogere lasten, € 20.000 lagere baten)

Vanwege de grondruil zijn lopende pachtvereenkomsten door de gemeente ontbonden. Als gevolg hiervan zijn vergoedingen aan pachters betaald voor een totaalbedrag van € 361.000 inclusief bijkomende kosten. Vanwege de verkoop van pachtgronden nemen de toekomstige pachtopbrengsten af.

Duurzaamheid/SPUK CDOKE Klimaat- en energiebeleid (€ 36.000 hogere lasten en baten)

Er wordt een hogere specifieke uitkering ontvangen. Dit bedrag wordt ingezet voor duurzaamheid. Deze hogere inkomst is aanvullend op de reeds verwachte middelen.

SPUK lokale aanpak isolatie (€ 300.000 hogere lasten en baten)

De Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie is gericht op het uitvoeren van een isolatieprogramma ten behoeve van het nemen van energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen, in slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en slecht geïsoleerde woningen van leden van een vereniging van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties.

Vormen reserve Regiodeal vanuit de Algemene reserve (€ 860.000 hogere lasten en idem hogere baten)

Midden-Limburg heeft uit de vijfde tranche Regio Deal een bedrag van €20 miljoen toegekend gekregen. Provincie Limburg en de zeven Midden-Limburgse gemeenten staan samen garant voor minimaal eenzelfde bedrag en daarmee komt de komende jaren ten minste €40 miljoen beschikbaar voor investeringen in de brede welvaart in onze regio. De provincie Limburg levert een bijdrage van €10 miljoen. De zeven deelnemende gemeenten staan samen garant voor het resterende bedrag van €10 miljoen. Daarbij is de afspraak gemaakt dat het inwoneraantal (per 1-1-2024) gehanteerd wordt als de verdeelsleutel. Dit betekent voor onze gemeente dat wij gedurende de looptijd van de Regio Deal garant moeten staan voor een bedrag van maximaal € 857.809,49.

Vandaar het voorstel om dit bedrag vanuit de Algemene reserve over te hevelen naar de nieuw te vormen bestemmingsreserve Regiodeal.

Daarnaast kan er sprake zijn van (beperkte) organisatorische kosten die niet uit de Regio Deal-middelen gedekt kunnen worden.

Met de Regio Deal kunnen we de komende vier jaar, samen met de regiogemeenten investeren in de brede welvaart in Midden Limburg. De thema's in de Regio Deal zijn: - Leefbaarheid; - Landschap en Klimaatadaptatie; - Arbeidsmarkt, Economie en Onderwijs. Deze bieden volop mogelijkheden om bij te dragen aan onze prioriteiten op het gebied van bestaanszekerheid en duurzaamheid. Voor de langere termijn zetten wij in Midden Limburg in op het versterken van de relatie met het Rijk via het programma 'Elke Regio Telt'.

Diverse kleine afwijkingen (€ 27.000 lagere lasten, € 12.000 lagere baten)

Programma 5 Woonomgeving

Tactische doelen

We bouwen naar behoefte en willen een woningvoorraad die qua kwaliteit, aantallen en proces goed aansluit bij de behoefte van onze inwoners.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Regionaal woningbehoefteonderzoek actualiseren en beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven 2022 herijken	☹️	😊	😊
Actie 2: Beleid kerngrenzen	😊	😊	😊
Actie 3: Faciliteren van initiatieven van inwoners en ontwikkelaars voor het herstructureren en inrichten van locaties voor wonen	😊	😊	😊

Actie 1: Regionaal woningbehoefteonderzoek actualiseren

Het regionaal woonbehoefteonderzoek wordt volgens planning opgeleverd in 2024. Voor de beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven 2022 is ingetrokken. De reden hiervoor is dat deze beleidsregel achterhaald was en niet meer functioneert in de huidige tijd waarin we extra woningen willen bouwen. Parallel daaraan wordt een programma 'Versnellen woningbouw' voorbereid. Dit programma borduurt voort op de beleidsnotitie 'Wonen in Roerdalen' uit augustus 2023. In dit programma krijgt het actualiseren van het beleid voor woningbouwinitiatieven ook een prominente plek.

We hebben bijzondere aandacht voor specifieke woonvormen voor onze inwoners met een zorgbehoefte.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Vaststellen van een Woonzorgvisie	☹️	😊	☹️

Actie 1: Vaststellen van een Woonzorgvisie

We hebben in het eerste en tweede kwartaal van 2024 in samenwerking met de gemeenten in Midden-Limburg een woonzorganalyse laten uitvoeren. Deze analyse is nodig om op basis van actuele cijfers over onze woningvoorraad voor alle doelgroepen met zorg een visie te kunnen maken. Vanaf kwartaal drie zal er gewerkt worden aan de inhoud van de Woonzorgvisie. Die Woonzorgvisie zou eigenlijk opgesteld worden in 2024. Doordat dit geen wettelijke verplichting meer is (de woonzorgvisie maakt straks onderdeel uit van het huisvestingsprogramma) hebben we eerst de Woonzorganalyse met de Midden-Limburgse gemeenten laten uitvoeren. De resultaten van deze analyse worden voor de zomer van 2024 opgeleverd. Omdat deze resultaten van belang zijn voor de nadere uitwerking, en de verplichting tot het hebben van een visie op dit moment niet geldt, zijn de resultaten uit de analyse eerst afgewacht.

In Roerdalen is het prettig wonen. We willen daarbij ruimte bieden voor iedereen. Sommige doelgroepen verdienen daarbij extra aandacht.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: We werken aan de uitbreiding van onze woonwagenlocaties in Herkenbosch, Melick en Montfort	☹️	☹️	😊
Actie 2: In al onze kernen realiseren we samen met Wonen Limburg een locatie met maximaal 12 flexwoningen	😊	😊	☹️

Actie 1: We werken aan de uitbreiding van onze woonwagencenties in Herkenbosch, Melick en Montfort

Voor de locatie Herkenbosch is in het 2^e kwartaal van 2024 het bestemmingsplan ter realisatie van vijf standplaatsen door de gemeenteraad vastgesteld. Voor de locatie in Montfort wordt het planologische gedeelte voorbereid en naar verwachting in 2024 vergund. In Melick is nog geen mogelijkheid gevonden om grond aan te kopen ten behoeve van de uitbreiding. Daarbij blijkt wonen in een woonwagen(woning) een dure woonvorm en wordt door de beoogde woningcorporatie extra financiële ondersteuning gevraagd voor de realisatie. Over het financiële kader zijn we nog altijd in gesprek met de woningcorporatie. Voor alle locaties geldt dat we ernaar streven om in 2030 te beschikken over voldoende woonwagencenties voor de woningzoekende woonwagencentbewoner in onze gemeente. .

Actie 2: In al onze kernen realiseren we samen met Wonen Limburg een locatie met maximaal 12 flexwoningen

In 2023 zijn in drie kernen 36 tijdelijke woningen gerealiseerd. Inmiddels zijn deze woningen bewoond. In 2024 gaan we 12 woningen in de overige drie kernen realiseren. De omgevingsdialoog met inwoners uit Herkenbosch, Montfort en Posterholt heeft extra tijd in beslag genomen. Hierdoor zijn de vergunningen voor de betreffende locaties later dan gepland aangevraagd.

We zetten in op een duurzame woonomgeving en woningvoorraad.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: We leggen de verbinding tussen onze duurzaamheidsambities en doelstellingen en de verduurzaming van de woningvoorraad	😊	😊	😊
Actie 2: (Her)overwegen (doelstellingen) Beleidsvisie Afval 2019-2023	😊	😊	😞
Actie 3: Bewustwording op het gebied van milieu en duurzaamheid creëren onder onze jongste inwoners	😊	😊	😊

Actie 1: We leggen de verbinding tussen onze duurzaamheidsambities en doelstellingen en de verduurzaming van de woningvoorraad

We leggen steeds nadrukkelijker de koppeling tussen duurzaamheid en het programmeren van onze woningvoorraad. Dat geldt voor nieuw te bouwen woningen en voor aan te passen woningen. Met name op gebied van energie stemmen we af op welke plekken we nieuwe aansluitingen nodig hebben en in welke wijken we het netwerk het snelste moeten verzwaren. Er ligt een uitdaging om de jaarlijkse woningbouwopgaven te realiseren met de huidige problemen van het volle stroomnet.

Actie 2: (Her)overwegen (doelstellingen) Beleidsvisie Afval 2019-2023

De Beleidsvisie Afval 2019-2023 is in 2024 ongewijzigd gebleven en zal vanaf 2025 worden voortgezet in een gezamenlijk grondstoffenplan, dat samen met de deelnemende gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling RD Maasland wordt opgesteld.

De huidige doelstellingen zoals opgenomen in de Beleidsvisie Afval 2019-2023 zullen worden (her)overwogen bij het opstellen van dit gezamenlijk grondstoffenplan.

Hierover zal op termijn afstemming plaatsvinden met de raads werkgroep afval.

Actie 3: Bewustwording op het gebied van milieu en duurzaamheid creëren onder onze jongste inwoners

De basisscholen in onze gemeente nemen allen deel aan het educatieprogramma van RD Maasland.

Het draagt bij aan de bewustwording en waardenvorming over afval. Wanneer kinderen op jonge leeftijd leren over afval scheiden en voorkomen, wordt dit op latere leeftijd al snel een (goede) gewoonte.

In maart heeft basisschool St. Martinus uit Vlodrop namens gemeente Roerdalen deelgenomen aan de E-Waste Race.

Het doel van de race was het verzamelen van afgedankte elektrische apparaten voor de recycling en bewustwording bij kinderen over grondstoffen schaarste, recycling en hergebruik. Naast de circulaire gedachte leren kinderen ook samenwerken, taken verdelen en bedenken ze creatieve oplossingen om aan meer apparaten te komen.

Financieel

bedragen x € 1.000

5. Woonomgeving	Begroting 2024			
	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Halfjaar-rapportage	Totaal
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 6.788	895	- 138	- 6.032
Baten	4.648	-	1.413	6.061
Saldo van baten en lasten	- 2.140	895	1.274	29
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 87	-	- 1.170	- 1.257
Onttrekkingen	1.035	- 815	-	220
Mutatie reserves	948	- 815	- 1.170	- 1.037
Totaal	- 1.192	80	104	- 1.008

Toelichting

SC-MER OD (€ 110.000 hogere lasten)

Hogere bijdrage aan SC-MER OD naar aanleiding van de 1^e begrotingswijziging 2024.

Deze bijstelling ontstaat door de effecten van de CAO, de meerkosten van de auto's, lagere kosten uitvoering UP en de hogere doorbelasting vanuit de teams bedrijfsvoering MER.

Afvalstoffenheffing (€ 43.000 hogere inkomsten)

In 2024 worden opbrengsten uit 2019 en 2022 gerealiseerd, hiermee was in de begroting geen rekening gehouden.

Doorbelasting cao stijging naar de taakvelden (€27.000 hogere lasten)

De hogere personele lasten worden doorbelast naar de betreffende taakvelden. Het betreft gemeente breed een budgettair neutrale wijziging.

Bouwleges (€ 100.000 hogere lasten en € 200.000 hogere baten)

Incidentele bijstelling van de opbrengsten bouwleges 2024 en de extra kosten MER-OD vanwege de stijging van de aanvragen voor een omgevingsvergunning.

Actualiseren kapitaallasten (€90.000 lagere lasten)

Versnelling transitie landelijk gebied (€ 1.170.000 hogere baten, storting in Algemene reserve)

Provinciale subsidie SPUK versnelling transitie landelijk gebied; stikstofrechten geitenhouderij

Diverse kleine afwijkingen (€ 9.000 lagere lasten)

Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen

Tactische doelen

Samen met inwoners werken aan integrale gebiedsgerichte projecten en beleid.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Realisatie van de reconstructie van de Dorpsstraat en Groenstraat in Melick	😊	😊	😞
Actie 2: Afronding van de herinrichting van de Markt in Vlodrop	😊	😊	😊
Actie 3: Afronden mobiliteitsplan	😊	😊	😊

Actie 1: reconstructie Dorpsstraat & Groenstraat in Melick

In het najaar vinden kabel- en leidingwerkzaamheden plaats in de Dorpsstraat en Groenstraat in Melick. Aansluitend starten we begin 2025 met de reconstructiewerkzaamheden.

Actie 2: Afronding herinrichting Markt Vlodrop

De Markt in Vlodrop is gerealiseerd.

Actie 3: Afronden mobiliteitsplan

Het mobiliteitsplan is inmiddels door de gemeenteraad behandeld.

Toekomstbestendig groen op het gewenste niveau, met aandacht voor de mensen die dit werk doen.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Ontwikkeling groenbedrijf	😊	😞	😞
Actie 2: Ontwikkelen Outdoor Campus Roerdalen en borgen groenonderhoud	😊	😞	😞
Actie 3: Maaibeleid en biodiversiteit	😊	😊	😞
Actie 4: Actualisatie groenbeleid	😞	😞	😞

Actie 1 & 2: Ontwikkelen groenbedrijf en outdoor campus Roerdalen

Onze Outdoor Campus Roerdalen levert mooie resultaten. Hier ligt een sterke relatie met het organiseren van een mensontwikkelbedrijf. Van daar uit is de Outdoor Campus een mooie en zinvolle uitstroomrichting. We hebben deze instroom in de Outdoor Campus ook nodig om begeleide

doorstroming naar onze buitendienst te realiseren. Daarmee houden we de capaciteit van de buitendienst als geheel, zo goed mogelijk op orde. De capaciteit van met name het groenteam staat al ruime tijd onder druk.

In de zomer van dit jaar verhuizen collega's van Sint Odiliënberg (groenteam) naar Melick. We organiseren alle werkzaamheden, inclusief aansturing en begeleiding van daaruit verder. We willen stappen blijven zetten rondom dorpsgericht werken en de aansluiting van onze buitendienst daarop.

Actie 3: Maaibeleid en biodiversiteit

Hoewel we al op veel plekken anders en met name minder maaien, hebben we dit nog onvoldoende verankerd in beleid. We houden rekening met het ontwikkelen van de biodiversiteit. Binnen de komgrenzen merken we wel dat de meeste inwoners een regelmatig gemaaide omgeving wensen. Minder maaien wordt al snel betiteld als "slecht onderhoud". Om verkeersveiligheidsredenen maaien we uitzichthoeken en kruisingen intensiever.

Actie 4: Actualisatie groenbeleid

Om capaciteitsredenen wordt het nieuw op te stellen groenstructuurplan en groenbeheerplan behandeld in de gemeenteraad begin 2025.

We dragen bij aan klimaat en een duurzame omgeving en gemeentelijk vastgoed.			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Duurzaam omgaan met water en klimaat	😊	😊	😊
Actie 2: Aandacht voor duurzaamheid in de uitvoering van projecten	😊	😊	😊
Actie 3: Realisatie concessie laadinfrastructuur	😊	😊	😊
Actie 4: Voldoen aan Kaderrichtlijn water (KRW)	😊	😞	😞
Actie 5: Samen met voetbalverenigingen verleden van de veldverlichting	😊	😞	😞

Actie 1 & 2: Aandacht voor duurzaamheid

We blijven actief rondom duurzaamheid, klimaatadaptatie en omgaan met water en klimaat binnen alle werkzaamheden en projecten die we realiseren in de openbare ruimte. We koppelen verhandingen af, zetten in op infiltratie in rioleringen of met buffers, en houden in nieuwbouwplannen rekening met ruimte voor groen én water.

Actie 3: Realisatie concessie laadinfrastructuur

We hebben een nieuwe concessie laad infrastructuur gesloten, aansluitend op de eerste die is gerealiseerd. De concessie laadinfrastructuur 2020-2024 wordt in juli 2024 afgesloten. De 17 voorgestelde en bepaalde locaties zijn in deze concessie allemaal gerealiseerd. De nieuwe concessie zal in Q3 van 2024 gaan starten. Er is al een voorlopige concessiehouder gevonden.

Actie 4: Kaderrichtlijn water (KRW)

We gaan verder met de aanleg van de groene bergingen bij de overstorten op de Vlootbeek. Zes locaties zijn gerealiseerd. Twee locaties, één in Posterholt en één in Montfort liggen achter op planning. Het is op dit moment nog niet zeker of realisatie in 2024 volledig lukt. Daarmee liggen we nog ruimschoots op schema om te voldoen aan de deadline van de KRW die eindigt in 2027. Wel lopen we een risico dat we daardoor mogelijk niet het maximale subsidiebedrag ontvangen. De gesprekken met de subsidieverlener zijn hiervoor opgestart.

Actie 5: Samen met voetbalverenigingen verleden van de veldverlichting

Bij enkele voetbalverenigingen zijn de eerste stappen gezet naar het verleden van de veldverlichting, de verwachting is dat er bij zeker 2 clubs eind 2024 een of meerdere velden een ledveldverlichting actief hebben. Naar verwachting zullen de andere clubs en meerdere velden in de komende jaren volgen.

Financieel

bedragen x € 1.000

6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	Begroting 2024			
	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Halfjaar-rapportage	Totaal
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 8.491	- 30	- 742	- 9.263
Baten	2.566	-	774	3.340
Saldo van baten en lasten	- 5.925	- 30	32	- 5.923
Mutatie reserves				
Onttrekkingen	-	30	-	30
Mutatie reserves	-	30	-	30
Totaal	- 5.925	-	32	- 5.893

Toelichting

Wegen, straten en pleinen (€ 327.000 hogere lasten en € 317.000 hogere baten)

Door de aanleg van de glasvezel dienen de trottoirs deels opnieuw aangelegd worden, deze kosten worden vergoed door de firma die de glasvezel aangelegd.

Doorbelasting cao stijging naar de taakvelden (€ 90.000 hogere lasten)

De hogere personele lasten worden doorbelast naar de betreffende taakvelden. Het betreft gemeente breed een budgettair neutrale wijziging.

Buitendienst (€53.000 hogere lasten)

Diverse bijstellingen van budgetten zoals een toename van dumpingen van drugsafval en stijging kosten gladheidsbestrijding.

ICT budgetten van centraal naar decentraal (€ 152.000 hogere lasten)

De licentiekosten voor software zijn geïnventariseerd en ondergebracht bij de programma's waar de kosten betrekking op hebben. Het betreft een budgettair neutrale verschuiving van programma 7 naar programma 5.

Kapitaallasten openbare ruimte ed. (€ 337.000 lagere lasten)

Het uitstel van o.a. de verbouwing van de gemeentewerf en investeringen in de riolering leiden tot lagere kapitaallasten.

Administratie correctie van mutatie voorziening riolering (€ 457.000 hogere baten en lasten)

In de primaire begroting was de onttrekking aan de voorziening verkeerd gelabeld. Dit betreft enkel een administratie boeking, zonder enige invloed op het exploitatiesaldo en voorziening.

Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening

Tactische doelen

Communicatieve organisatie en toegankelijke dienstverlening waardoor inwoners zich gehoord, geholpen en betrokken voelen			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Vergroten communicatiekracht	😊	😊	😊
Actie 2: Verbeteren dienstverlening	😊	😊	😊

Minder en duidelijkere regels, doen wat nodig is			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Deregulering	😊	nvt	😊

Meer samenwerken met inwoners en ondernemers			
Onderwerp	Inhoud	Financiën	Planning
Actie 1: Stimuleren ontwikkeltraject 'samen doen'	😊	😊	😊

Financieel

bedragen x € 1.000

7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	Begroting 2024			Totaal
	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Halfjaar-rapportage	
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 12.184	- 427	70	- 12.540
Baten	457	-	3.908	4.365
Saldo van baten en lasten	- 11.726	- 427	3.978	- 8.175
Mutatie reserves				
Onttrekkingen	463	340	-	803
Mutatie reserves	463	340	-	803
Totaal	- 11.263	- 87	3.978	- 7.372

Toelichting

Verkoop gronden (€ 3.636.000 hogere baten)

Dit bedrag komt grotendeels voort uit de verkoop van landbouwgronden in het "Flinke Ven" aan de Provincie welke heeft geleid tot een incidentele boekwinst van €2.711.642-. De verkoop van gronden aan de Angsterweg te Vlodrop aan VEKOMA heeft voor een boekwinst van €732.000 gezorgd.

ICT budgetten van centraal naar decentraal (€208.000 lagere lasten)

De licentiekosten voor software zijn geïnventariseerd en ondergebracht bij de programma's waar de kosten betrekking op hebben. De licentiekosten voor algemeen gebruik blijven in programma 7 staan.

De verschuiving is grotendeels budgettair neutraal uitgevoerd maar heeft ook geleid tot een vrijval van €55.000 in 2024.

Financiële middelen (€184.000 hogere lasten en €42.000 hogere baten)

De rentelasten over de langlopende leningen worden bijgesteld in verband met de stijging van de rente, daarnaast zijn de rente-inkomsten ook bijgesteld.

SC-MER BV (€ 123.000 hogere lasten)

Hogere bijdrage aan SC-MER BV van €473.000 naar aanleiding van de 1^e begrotingswijziging 2024. Deze bijstelling ontstaat door de effecten van de CAO en de hogere ICT kosten.

In de begroting was al rekening gehouden met door middel van een stelpost voor CAO verhoging van €350.000. Deze stelpost was begroot bij dit programma. De geraamde CAO stijging door het SC MER is verdeeld over de verschillende onderdelen (zie programma 2, 3 en 5).

Doorbelasting cao stijging naar de taakvelden (€228.000 lagere lasten)

De hogere personele lasten worden doorbelast naar de betreffende taakvelden. Het betreft gemeente breed een budgettair neutrale wijziging. Met de stijging van de cao was al rekening gehouden door middel van een stelpost.

Personele lasten ziekteverzuim (€ 83.000 hogere lasten en €60.000 hogere inkomsten)

Het budget voor inhuur bij ziekteverzuim (inclusief zwangerschaps- en ouderschapsverlof) is geactualiseerd o.b.v. 5,5% van de totale loonsom 2024. De inkomsten van het UWV worden ook bijgesteld.

WOO (€75.000 lagere lasten)

De uitvoering van de Wet Open Overheid wordt samen met Servicecentrum MER, gemeente Echt-Susteren en gemeente Maasgouw uitgewerkt.

Opschonen passiva, balansmutatie (€ 160.000 hogere baten)

Diverse kleine afwijkingen (€ 51.000 hogere lasten en €10.000 hogere baten)

Programma 8 Algemene middelen

Financieel

bedragen x € 1.000

8. Algemene middelen	Begroting 2024			
	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Halfjaar-rapportage	Totaal
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 375	-	34	- 341
Baten	46.561	1.026	1.763	49.350
Saldo van baten en lasten	46.187	1.026	1.797	49.010
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 40	-	- 5.562	- 5.602
Onttrekkingen	2.243	- 478	3.759	5.524
Mutatie reserves	2.203	- 478	- 1.803	- 78

Totaal	48.390	548	- 7	48.931
---------------	---------------	------------	------------	---------------

Toelichting

Decembercirculaire 2023 (€ 316.000 hogere inkomsten)

Bijstelling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds op basis van de decembercirculaire 2023 als gevolg van de uitkeringsfactor, ontwikkeling uitkeringsbasis.

Meicirculaire 2024 (€ 796.000 hogere inkomsten)

De hogere opbrengsten hebben te maken met de effecten van de meicirculaire 2024.

Meicirculaire

- Bijstelling algemene uitkering € 696.000
- Integratie- en decentralisatie-uitkeringen € 100.000

Een deel van de gemeentefondsuitkeringen ontvangen we ter dekking van projecten of andere uitgaven. Ze zijn in de betreffende programma's meegenomen. Het betreft onder meer de participatie WSW (€ 284.000), uitvoeringskosten omgevingswet (€ 128.000), doorbetaling gelden bommenregeling (€78.000), beschut werk (€ 31.000) en overige uitgaven (€ 6.000). Via een raadsinformatiebrief hebben wij u geïnformeerd over de effecten van de meicirculaire 2024. Voor uitgebreidere informatie verwijzen wij u hiernaar.

Toeristenbelasting (€ 100.000 hogere inkomsten)

Incidentele bijstelling van de belastingopbrengst omdat toeristen vaker blijven overnachten in onze gemeente dan ingeschat bij de het opstellen van de begroting.

Reserve afdekken tekorten (€ 1.675.000 lagere inkomsten)

De onttrekking aan de Reserve afdekken tekorten wordt teruggedraaid i.v.m. het positieve saldo van de Halfjaarrapportage 2024. De onttrekking is niet meer noodzakelijk met name door de boekwinst bij de verkoop van gronden. Omdat de looptijd van de reserve dit jaar ten einde komt wordt de reserve opgeheven.

Opheffen reserves (€ 5.434.000 hogere lasten en idem hogere inkomsten)

Onderstaande reserves worden opgeheven en het resterende saldo wordt in de algemene reserve gestort:

• Reserve afdekken tekorten	€ 4.350.000
• Reserve stimuleringsfonds duurzaamheid	€ 1.000.000
• Reserve projectenkalender MER	€ 84.000

Onvoorzien (€ 25.000 lagere lasten)

In verband met de regievoering in het kader van het Meerjaren-Herstelplan Mutsaersstichting wordt een bedrag onttrokken aan de post onvoorzien. Dit bedrag wordt overgeheveld naar programma 2.

Diverse kleine afwijkingen (€ 9.000 lagere lasten, € 24.000 hogere inkomsten)

Financiën in hoofdlijnen

Mutaties reserves

Mutaties reserves Halfjaarrapportage 2024	Mutatie (x € 1.000)
- Algemene reserve <ul style="list-style-type: none"> • Provinciale subsidie i.h.k.v. SPUK versnelling transitie landelijk gebied; stikstofrechten (prog. 5) • Opheffen reserve projectenkalender MER (prog. 8) • Opheffen reserve Stimuleringsfonds Duurzaamheid (prog. 8) • Opheffen reserve Afdekking tekorten (prog. 8) • Storting in reserve Regiodeal (prog. 4) 	1.170 84 1.000 4.350 -/- € 860
- Reserve Projectenkalender MER <ul style="list-style-type: none"> • Opheffen reserve en saldo storten in Algemene reserve (prog. 8) 	-/- 84
- Reserve Regiodeal <ul style="list-style-type: none"> • Storting vanuit Algemene reserve (prog. 4) 	860
- Reserve Stimuleringsfonds Duurzaamheid <ul style="list-style-type: none"> • Opheffen reserve en saldo storten in Algemene reserve (prog. 8) 	-/- € 1.000
- Reserve Afdekking tekorten <ul style="list-style-type: none"> • Terugdraaien onttrekkingen (prog. 8) • Opheffen reserve en saldo storten in Algemene reserve (prog. 8) 	1.675 -/- € 4.350

Mutaties voorzieningen

Mutaties voorzieningen Halfjaarrapportage 2024	Mutatie (x € 1.000)
- Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen <ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud gemeentehuis • Onderhoud gemeenteloods • Onderhoud sporthallen • Onderhoud sportparken • Onderhoud monumenten • Onderhoud gemeenschapshuizen • Onderhoud peuterspeelzalen en kinderopvang • Onderhoud begraafplaatsen	-/- € 2 19 -/- € 23 -/- € 97 -/- € 4 -/- € 57 3 -/- € 10
- Voorziening HRM-beleid <ul style="list-style-type: none"> • Onttrekking aan voorziening	-/- € 192

Aanpassing investeringschema

	bedragen x € 1.000			
Meerjarig effect halfjaarrapportage - Investerings	Begroting	MJR	MJR	MJR
	2024	2025	2026	2027
Nieuwe investeringen				
- Restant investeringsbijdrage de Harch	41	-	-	-
- Krediet glascontainers aframen Maasland zal glascontainers plaatsen	-50	-50	-50	-50
- Doorschuiven Stationsweg Montfort Riool naar 2025	-60	60	-	-
- Flinke Ven: verwerving 6-tal percelen van Provincie Limburg	1.356	-	-	-
- Flinke Ven: verwerving gronden pachters	36	-	-	-
- Voorbereidingskrediet aankoop Koezoep - opvanglocatie	50	-	-	-
- Kredieten team Openbare Ruimte doorschuiven naar 2025 en 2028	-12.483	530	-	-
- Krediet Waarderweg uit voedingsbudget mobiliteitsplan naar 2028	-136	-	-	-
- Krediet Waarderweg (riool) tlv voedingsbudget GRP naar 2028	-17	-	-	-
- Krediet aanleg Groene Berging tlv voedingsbudget GRP naar 2028	-350	-	-	-
- Keermuur Wirostraat bijstelling ivm prijsstijgingen	-31	-	-	-
Totaal Nieuwe investeringen	-11.644	540	-50	-50
Vervangingsinvesteringen				
- Herontwikkeling centrum Herkenbosch is bouwgrondexploitatie geworden	255	-	-	-
- Vervanging grasmaaier Sherpa aframen, reeds vervangen	-20	-	-	-
- Bijstelling kredieten Buitendienst ivm prijsstijgingen	2	21	37	-
- Aanpassing voedingsbudget buitendienst	-	-158	450	304
- Extra krediet Zonnepark	50	-	-	-
Totaal Vervangingsinvesteringen	287	-137	487	304
Totaal investeringen	-11.357	403	437	254

Mutaties investeringskredieten

Er is kritisch gekeken naar investeringskredieten, deze worden deels doorgeschoven naar de komende jaren. Bijvoorbeeld infrastructurele projecten zijn vertraagd (wegens o.a. ondercapaciteit) en verschuiven hierdoor in de tijd. Dit maakt dat de daadwerkelijke investeringen niet parallel lopen met de begrote investeringen. Ook lopen grote infrastructurele projecten vaak over meerdere jaren waardoor een deel van de geraamde kosten doorschuift.